

SIVISTYSLAUTAKUNTA

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	866 850		866 850	1 202 615	138,7	-335 765
TOIMINTAKULUT	-10 821 560	-145 000	-10 966 560	-10 696 469	97,5	-270 091
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 954 710	-145 000	-10 099 710	-9 493 855	94,0	-605 855
Poistot ja arvonalentumiset	-209 190		-209 190	-200 670	95,9	-8 520
LASKENNALLISET ERÄT	-424 080		-424 080	-440 516	103,9	16 436
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 587 980	-145 000	-10 732 980	-10 135 040	94,4	-597 940

TA 2019

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen	Harrastustoimintaa järjestävät tahot ottaneet kanavan aktiivisesti käyttöön	Otetaan käyttöön harrastusmahdollisuuksista informoiva kanava	Alkuvuodesta 2020 otetaan käyttöön Harrastuspassi - mobiilisovellus

Kuntastrategian edistämisen tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Kuntalaisdialogin kehittäminen	Osallistamistilanteiden määrä	Kokeillaan erilaisia osallistamisen menetelmiä ja kuvataan toimivimmat menetelmät yksiköille toimintaohjeeksi	Erilaisia osallistavia menetelmiä kokeiltu kulttuuri-, kirjasto- ja nuorisopalveluissa. Kunnan osallisuussuunnitelma valmistuu keväällä 2020

Sivistyslautakunnan hallinto

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	35 000		35 000	35 000	100,0	
TOIMINTAKULUT	-346 480		-346 480	-316 460	91,3	-30 020
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-311 480	0	-311 480	-281 460	90,4	-30 020
LASKENNALLISET ERÄT	214 390		214 390	250 300	116,8	-35 910
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-97 090	0	-97 090	-31 160	32,1	-65 930

- Toimintakulujen alittuminen: Osa Mäntyharjun historia III -kirjan kustannuksista toteutuu vasta 2020

Varhaiskasvatus

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	178 000		178 000	195 037	109,6	-17 037
TOIMINTAKULUT	-1 877 910		-1 877 910	-1 762 728	93,9	-115 182
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 699 910	0	-1 699 910	-1 567 691	92,2	-132 219
Poistot ja arvonalentumiset	-1 140		-1 140	-924	81,1	-216
LASKENNALLISET ERÄT	-116 020		-116 020	-125 401	108,1	9 381
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 817 070	0	-1 817 070	-1 694 017	93,2	-123 053

- Toimintatuottojen ylittyminen: budjetoimaton valtionavustus hanketoimintaan
- Toimintakulujen alittuminen: perhepäivähoidon henkilöstökulut laskeneen kysynnän vuoksi sekä palkkavarauksen tehtäviin, joita ei saatu kokonaan täytetyksi

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvointia tukevat varhaiskasvatuspalvelut	<p>Palvelujen piirissä olevien lasten määrä.</p> <p>S2 -ryhmät ja KiLi-kerhot; kokoontumiskertojen määrä.</p>	<p>Varhaiskasvatuslain mukaisesti lapsen edun mukaisten tuen tarpeiden tunnistaminen ja tarkoituksenmukaisen tuen järjestäminen tarpeen ilmettyä.</p> <p>Lapsiryhmissä tavoitteena mm. osallisuus, kiusaamisen ennaltaehkäisy ja tunnekasvatus erilaisten toimintamallien avulla. Kiusaamisen ehkäisysuunnitelman päivitys.</p>	<p>159 lasta (tilanne 31.12.2019)</p> <p>Varhaiskasvatus-paikka järjestyy lain mukaisessa järjestelyajassa tai nopeammin.</p> <p>Ryhmät kokoontuneet säännöllisesti koko vuoden ajan.</p> <p>-Suomi toisena kielenä (S2): 6 kokoontumiskertaa (1.10.-31.12.2019)</p> <p>-Kieli ja Liikunta-kerho (KiLi): 45 kerhokokoontumista (1.10.-31.12.2019)</p> <p>-Pienin askelin tunnekasvatus-ryhmä: 36 kokoontumiskertaa (1.11.-31.12.2019)</p> <p>Kiusaamisen ehkäisysuunnitelman toimenpiteitä koottu henkilöstön kanssa ja suunnitelma päivitetty.</p> <p>Monialainen yhteistyöryhmä kokoontunut joulukuussa.</p>

		Monialaisen yhteistyön kehittäminen, palveluprosessin ja -ohjauksen vahvistaminen.	Erytistyöntekijöiden, varhaiskasvatuksen henkilöstön ja perheiden monialaiset palaverit pidetty tarpeen mukaisesti/lapsikohtaisesti.
Osallistavat ja asiakaslähtöiset palvelut	<p>Henkilöstön kouluttautuminen (väh. 1 koulutus/työntekijä)</p> <p>Toiminnan laadunarviointikyselyt henkilöstölle (väh. 2 arviointia/työntekijä).</p> <p>Lasten ja perheiden osallisuus varhaiskasvatuksen toiminnassa</p>	<p>Kunnallisen varhaiskasvatustoiminnan kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.</p> <p>Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman päivitys vastaamaan päivitettyä perusteasiakirjaa ja varhaiskasvatustalakea.</p> <p>Tapahtumat ja yhteistyöillat perheiden kanssa.</p> <p>Vasukeskustelut</p>	<p>EA-koulutukset 16.3.2019 ja 17.8.2019</p> <p>Laatukyselyt henkilöstölle (2) ja huoltajille (1) lokamarraskuussa-19.</p> <p>Päivitetty kunnan varhaiskasvatussuunnitelma otettu käyttöön 1.8.2019.</p> <p>Vanhempainilta, kevättapahtuma ja jouluiinen perhetapahtuma.</p> <p>Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu (vasu) käyty jokaisen lapsen osalta huoltajien kanssa kaksi kertaa vuodessa (syksy suunnitelma ja kevät arviointi)</p>

Vastuhenkilö

Varhaiskasvatuksen johtaja

Perusopetus

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	403 700		403 700	590 938	146,4	-187 238
TOIMINTAKULUT	-5 431 880	-50 000	-5 481 880	-5 413 894	98,8	-67 986
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 028 180	-50 000	-5 078 180	-4 822 957	95,0	-255 223
LASKENNALLISET ERÄT	-330 100		-330 100	-357 396	108,3	27 296
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 358 280	-50 000	-5 408 280	-5 180 352	95,8	-227 928

- Toimintatuottojen ylittyminen: Kotikuntakorvaukset kunnilta, valtionavustukset hankkeisiin

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen laadukkaalla perusopetuksella	Koulutuksen määrä, tavoite vähintään 2 koulutusta/opettaja, vähintään 1 koulutus/ohjaaja Uusia opetuksen järjestämisen mahdollisuuksia otettu käyttöön	Opettajien ja ohjaajien kouluttaminen opetussuunnitelman ja oppilaiden tukimuotojen mukaisesti tarpeisiin Opetuksen kehittäminen oppilaiden tuen tarpeiden muuttuessa (kehittämistyö aloitettu vuonna 2018)	Yhtenäiskoulu: Toteutunut Kirkonkylä: opettajien koulutus toteutunut. 4 ohjaajaa toteutunut Toivola: Opettajien ja ohjaajien koulutus toteutunut
Kouluhyvinvoinnin tukeminen Työrauhan ja turvallisuuden lisääminen	THL:n kouluterveyskyselyn tulokset, tavoitteena positiivinen yleiskehitys Pysähtyneiden kiusaamistilanteiden määrä suhteessa havaittuihin kiusaamistilanteisiin	Koulukohtaisissa oppilashuoltoryhmissä käsitellään kouluterveyskyselyn tuloksia ja ohjataan koulun toimintaa tulosten pohjalta siten, että vuoden 2019 tuloksissa positiivista kehitystä Kivatiimi- tai Lions Quest-toimintaa kaikilla kouluilla ja luokka-asteilla	Yhtenäiskoulu: Käsitellään yksityiskohtaisesti keväällä 2020 (2019 kyselyssä esiin nousseet puutteelliset ilmanvaihto on jo korjattu) Kirkonkylä: käsitteli väistötiloja oppilashuoltoryhmän kokouksessa Toivola: käsitellään keväällä oppilashuoltoryhmän kokouksessa. Kyllä

Vastuhenkilö

Sivistysjohtaja ja perusopetuksen rehtorit

Toisen asteen koulutus

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	61 000		61 000	61 472	100,8	-472
TOIMINTAKULUT	-1 197 550		-1 197 550	-1 178 966	98,4	-18 584
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 136 550	0	-1 136 550	-1 117 494	98,3	-19 056
Poistot ja arvonalentumiset	-6 540		-6 540	-6 544	100,1	4
LASKENNALLISET ERÄT	-72 710		-72 710	-78 741	108,3	6 031
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 215 800	0	-1 215 800	-1 202 778	98,9	-13 022

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Opiskelijamäärän ylläpitäminen	Opiskelijamäärä lukiossa, tavoite väh.110 opiskelijaa	Monipuolinen kurssitarjonta	Toteutunut hyvin, 126 opiskelijaa aloitti syksyllä 2019.
Laadukas opetus	Jaksokyselyt opiskelijoille, tavoitteena vähintään hyvä arvosana	Markkinoinnin kehittäminen	Laadukas opetus on toteutunut.
Taito uudistua	Opettajien kouluttautuminen, vähintään 1 koulutus/ opettaja/lukuvuosi	Sähköisten opetusmuotojen lisääminen opetuksessa Hankitaan koulutuksia / kannustetaan menemään koulutuksiin, jotka motivoivat opettajia tarttumaan tämän päivän opetuksellisiin haasteisiin	Sähköistä materiaalia on käytetty hyvin opetuksessa ja kokeet ovat pääosin sähköisiä. Opettajat ovat olleet aktiivisia koulutuksen suhteen.

Vastuhenkilö

Lukion rehtori

Vapaa sivistystyö

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	78 000		78 000	91 348	117,1	-13 348
TOIMINTAKULUT	-497 950		-497 950	-461 505	92,7	-36 445
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-419 950	0	-419 950	-370 157	88,1	-49 793
Poistot ja arvonalentumiset	-3 200		-3 200	-3 205	100,1	5
LASKENNALLISET ERÄT	-30 280		-30 280	-32 737	108,1	2 457
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-453 430	0	-453 430	-406 098	89,6	-47 332

- Toimintakulujen alittuminen: Henkilöstökulut, tehtäviä täyttämättä osan vuodesta

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoiva kuntalainen	Selkeästi erityisryhmille suunnattujen kurssien määrä (väh. 6 kurssia sekä syksyllä että keväällä) Keskustaajaman ulkopuolelle sijoittuvien kurssien määrä (väh. 7 kurssia sekä keväällä että syksyllä) Kumpaakin sukupuolta saadaan koulutukseen vähintään 27 %	Hyvinvointia tukeva sekä tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävä kurssitarjonta	Erityisryhmille 11 kurssia keväällä ja 11 syksyllä (esim. muskareita palvelukotien vanhuksille sekä Lehtolan taidepiiri kehitysvammaisille) Keskustaajaman ulkopuolisia kursseja 11 keväällä ja 11 syksyllä (esim. kuntojummat ja käsityöpajat sivukylillä) Koulutuksessa miehiä 26% ja naisia 74%. Miehille mm. miesten jumppa, puu- ja metallityökurssi, tietotekniikka
Kuntalainen keskiössä, osallisuus ja yhteisöllisyys	Kurssin sosiaalisten kontaktien tärkeys on väh. taso 2,8 / 4 40 tuntiopettajaa osallistuu opiston tilaisuuksiin / vuosi	Kurssitoiveiden ehdotusmahdollisuus Toiminnassa, oppaassa ja nettisivuilla korostuu 'meidän opistomme'	Sosiaalisten kontaktien tärkeyttä ei ole mitattu vuonna 2019. Kuka tahansa kuntalainen voi tehdä kurssiehdotuksen. Syksyn kehittämispäivään 5.9.2019 osallistui 36 opettajaa. LAKE-kehittämispäivät 11.12 yhteistyössä Mikkelin ja Pieksämäen kansalaisopistot.

			<p>Kuukausikokoukset vakinaisille.</p> <p>Lapsille uusi bändikurssi Useita teatteriryhmiä ja kuoroja. Kevätnäyttely ja matineat.</p> <p>Osaamisen tunnustamista ja tunnustamista kehitetty LAKE-hankkeessa.</p>
		<p>Kannustetaan eri aineiden opiskelijoiden ja opettajien osaamisen esille tuontiin</p>	
Vetovoimainen kunta	<p>Kursseja tarjotaan vähintään 9:ltä eri alalta (pääluokat)/ vuosi</p> <p>Lyhyt- ja kesäkursseja 30 / vuosi</p>	<p>Mahdollisuus ehdottaa itseään opettajaksi</p> <p>Monipuolinen ja laaja kurssivalikoima</p> <p>Loma-asukkaat huomioiva tarjonta</p>	<p>Mahdollisuus ilmiantaa itsensä opettajaksi (nettisivut).</p> <p>Uusia kursseja joka vuosi, uusia opettajia vuosittain. Pääluokkia 11, lyhyt- ja kesäkursseja 42.</p> <p>Loma-asukkaille suunnattu tarjonta opinto-oppaassa.</p>

Vastuhenkilö

Kansalaisopiston rehtori

Taiteen perusopetus / Mikkelin musiikkiopisto

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-67 030		-67 030	-59 343	88,5	-7 688
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-67 030	0	-67 030	-59 343	88,5	-7 688
LASKENNALLISET ERÄT	-4 070		-4 070	-4 362	107,2	292
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-71 100	0	-71 100	-63 705	89,6	-7 395

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	111 150		111 150	228 820	205,9	-117 670
TOIMINTAKULUT	-1 402 760	-95 000	-1 497 760	-1 503 573	100,4	5 813
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 291 610	-95 000	-1 386 610	-1 274 753	91,9	-111 857
Poistot ja arvonalentumiset	-198 310		-198 310	-189 997	95,8	-8 313
LASKENNALLISET ERÄT	-85 290		-85 290	-92 180	108,1	6 890
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 575 210	-95 000	-1 670 210	-1 556 931	93,2	-113 279

- Toimintatuottojen ylittyminen: Budjetoimattomia valtionavustuksia hanketoiminnassa, Kinon myyntituotot

Nuorisotyö

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä osallisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Nuorisotilat avoinna 14 päivää kuukaudessa (pois lukien koulujen lomaajat) Kohdennettua yksilöohjausta saatavilla. Työn- ja/tai koulutuksen ulkopuolelle jäävät nuoret tavoitetaan (100 %) ja heille on tarjolla tukea, neuvontaa ja tarvittaessa työpajatoimintaa tai muuta valmennusta.	Tieto- ja neuvontapalvelut nuorisotiloilla. Läsnä oleva aikuinen ja mielekästä toimintaa. Koulunuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö, henkilökohtaiset tapaamiset, sekä monialainen yhteistyö Etsivä nuorisotyö tavoittaa ja järjestää nuorelle yksilöllisen ratkaisun koulutus- tai työpolulle, nuorten työpajalle tai muuhun nuoren haluamaan palveluun. Nuorten työpaja järjestää kohderyhmään kuuluville nuorille elämänlaatua ja -hallintaa edistävää ryhmätoimintaa sekä yksilöllistä tukea ja valmennusta	Nuorisotilat ovat olleet avoinna suunnitellusti, tämän lisäksi matalankynnyksen ajanviettoa on järjestetty pesiksen, skeittiparkin ja höntsälätkän merkeissä. Musakellari on ollut erittäin aktiivisessa käytössä. koulunuorisotyö on jatkunut suunnitellusti ja toimintaa on laajennettu askeleen tiloihin. Yhteistyö lukion kanssa on tiivistynyt. Työn tai koulutuksen ulkopuolella olevista tavoitetaan valtaosa, lukuun ottamatta muutamaa (n.5 hlö), jotka eivät tahdo tulla tavoitetuksi. Nuorten työpajalle ohjautuu koko ajan enemmän nuoria. Päätoimenpiteinä ovat olleet

			kuntouttava työtoiminta, työkokeilut ja opiskelu pajalla. Liikunnallista yhteistyötä on tehty SOHVA -hankkeen kanssa.
--	--	--	---

Vastuhenkilö

Nuorisotyöntekijä

Liikuntapalvelut

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoinnin tukeminen liikunnan avulla	Tapahtumien, leirien ja retkien määrä	Liikuntatapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen	15
Vetovoimainen kunta	Reitin kävijämäärä	Mäntyharju –Repovesi reitin kehittäminen	Kävijämäärä 2019 36500 kävijää. Kartat uusittu ja Kouvolan puolella tullut uutta reittiä ja kunnostettu olemassa olevaa reittiä.
	Tekojääradan monipuolinen toiminta käynnistynyt	Tekojääradan toimintojen kehittäminen	Kausi aloitettu marraskuun 1 päivä. Rajamerkinnot maalattu betonilaatan pintaan kesällä 2019. Tekojään huolto ja kunnossapito 2 vuorossa.
	Kisalan peruskorjauksen suunnittelu tehty	Kisalan peruskorjaus	Riittävän valaistuksen loppuun vieminen ja sähköinen ajanvarausjärjestelmä Kisala -urakan valmistumisen yhteydessä. Laajennus valmis syksyllä 2020 ja vanhan Kisalan peruskorjaus aloitetaan 2021.

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri ja kenttämestari

Elokuvateatteri Kino

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Nuorten työelämätaitojen ja kasvun tukeminen	Toiminnassa mukana olevien nuorten määrä	Nuorten perehdyttäminen ja työllistäminen elokuvakoneen- ja kioskinhoitajan töihin	12
Hyvinvoinnin tukeminen	Näytösten määrä, tavoite 600 näytöstä/vuosi Kävijämäärä, tavoite 6500 katsojaa/vuosi Yhteistyötapahtumien määrä	Elokuvanäytökset Koulukinonäytökset Yhteistyötapahtumat	Näytökset 610 Kävijämäärä 9322 7 näytöstä 8 tapahtumaa
Vetovoimainen kunta	Ilokuvafestivaalin kävijämäärä	Tuetaan Ilokuvafestivaalin toimintaa antamalla tilat ja työpanos	1946 katsojaa

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri

Kulttuuripalvelut

TA 2019

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Tasa-arvoinen ja hyvinvoiva kuntalainen	Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta vähintään 2 krt/lapsi Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistuvat vähintään 2 krt/ koululainen Laadukas kulttuuritarjonta vähintään 2 krt/ palvelulaitos sekä avoimia laadukkaita senioriväestölle tarjottavia ylisukupolvisia kulttuuritapahtumia	Varhaiskasvatukseen laadukasta, iänmukaista kulttuuritarjontaa: Suunnitelma ja toteutus yhdessä varhaiskasvattajien kanssa Koulujen kulttuuri- ja kotiseutukasvatussuunnitelman toteutus mukaisesti K9 -kortin käytön tehostaminen	Varhaiskasvatuksessa kulttuuritarjonta 2 krt/lapsi, toteuma 100 % Perusopetuksessa kulttuuritarjonta 2 krt/oppilas, toteuma 100 % K9 -kortit jaettu, taidepassi kaikille koululaisille yhteistyössä Salmelan kanssa. Palvelutaloissa kulttuuritarjonta 2 krt/palvelulaitos, toteuma 100%.

		Seniorikulttuurityö: Muuttuvan toimintaympäristön suunnitelma käyttöön seniorikulttuurityölle	Järjestetty myös avoimia, maksuttomia sekä maksullisia kulttuuritapahtumia sekä työpajoja.
Yhteisöllinen, kotiseutua arvostava kuntalainen Kulttuurista vetovoimaa matkailuun, vapaa-ajan asumiseen ja kuntaimagoon	Museon aukiolopäivät Verkkomuseon käyttömäärä Yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa järjestettyjen ja kulttuuriavustuksilla tuotettujen tapahtumat kattavat kaikki kuntalaisryhmät ja kesäasukkaat	Perinnekeräysprojektin aloitus: Nuorisokulttuurikeräys 2019-2021 Edellisten perinnekeräysprojektien aineistot verkkomuseoon Yhteisöllisyyttä lisäävien tapahtumien järjestäminen Kulttuuriavustusten painotus uusiin toimintamalleihin ja kohdeavustuksiin	Museo avoinna 10.6.-11.8.2019 (pl. juhannus). Näyttelyn teemana Muuttuva Mäntyharju. Kävijöitä n. 1 200 hlö. Perinnekeräysprojekti nuorisokulttuurista aloitettu. Keräystä jatketaan 2020. Elokarnevaalit ja taideasema järjestetty, kohderyhmänä kaikki kuntalaiset ja kesäasukkaat. Kulttuuriavustukset jaettu. Kuntataiteilija työskennellyt kunnassa vuoden 2019 ajan osittain aikaisesti.

Vastuhenkilö

Kulttuurisihteeri

Kirjastopalvelut

TA 2019

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoinnin, koulutuksen ja sivistyksen tukeminen	Aineistohankinnan määrä (tavoite 2700 kpl)	Hankitaan monipuolisesti aineistoja	Uusia kirjastoaineistoja on saatu 2302 kpl (+7%) (kirjat, av-aineisto, musiikki, elokuvat)
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen luku- ja tiedonhakutaitoja tukemalla ja kehittämällä	Kirjaston järjestämiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin osallistuneiden määrä (tavoite 800 osallistujaa) Suoritettujen lukudiplomien määrä (tavoite 200 diplomia)	Toteutetaan sekä avoimia että kouluille suunnattuja tiedonhakutaitoja kehittäviä ja lukemiseen innostavia tilaisuuksia Lisätään vanhempien ja kasvattajien tietoisuutta luku- ja tiedonhakutaitojen tärkeydestä Ylläpidetään lukudiplomin suorittamisen mahdollisuuksia koululaisille	Kirjaston käytön ja tiedonhakutaitojen opetukseen on osallistunut 1197 henkilöä (+6%) Kerran vuodessa vauvajuhla ja Perhekahvila Pelikaani (kirjasto luovuttaa kaikilla syntyneille lastenkirjan) Lukudiplomeja on suoritettu 291 (+ 70%) Lukupasseja on suoritettu 70. Uusina käyttäjien aktivointitapoina on kokeiltu ja otettu käyttöön kirjavinkkaukset, satutuokiot, lukupiirit ja vanhusten virikepiirit.
Osallisuuden ja yhteiskunnallisen tasa-arvon lisääminen	Kirjaston käyttöaste (tavoite 11 käyntiä / asukas) E-kirjojen lainaus (tavoite 500 lainaa) Muun e-aineiston käyttö (tavoite 3500 käyttökertaa)	Pidetään yllä laajoja aukioloaikoja Lisätään e-kirjojen ja muun e-aineiston hankintaa ja käytön opastusta	Kirjaston käyttöaste 10,2/asukas (käyntien määrä/väkiluvulla) Lumme-kirjastojen eAineistojen lainaustiedot saadaan maaliskuussa. Vuonna 2018 lainattiin eKirjoja 382 ja eAineistoja 2511. Kasvua edell. odotettavissa, sillä verkkokäyntejä 2019 17461 kpl (+23%)

Vastuhenkilö

Kansalaisopiston rehtori – Kirjastotoimen johtaja